

SZKOŁA PODSTAWOWA
im. Jana Pawła II w Lipce ②
ul. Szkolna 6 77-420 LIPKA
tel. 67 266 50 22
NIP 767-170-69-37 REGON 000579655

PROCEDURY POSTĘPOWANIA

**NAUCZYCIELI
I INNYCH PRACOWNIKÓW SZKOŁY
W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH**
**Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II
w Lipce**

Spis treści

I. Informacje wstępne

II. Ewakuacja – zasady postępowania

III. Zestawienie szkolnych procedur

I. INFORMACJE WSTĘPNE:

W każdym przypadku, gdy uczeń jest świadkiem wypadku, pobicia, agresywnego zachowania bądź innego zdarzenia sprzecznego z normami i zasadami obowiązującymi na terenie Szkoły, natychmiast zgłasza zaistnienie danego faktu najbliższej znajdującej się osobie dorosłej:

- nauczycielowi,
- wychowawcy,
- pedagogowi/psychologowi szkolnemu,
- Dyrektorowi Szkoły/ Wicedyrektorowi,
- pracownikowi Szkoły.

W sytuacjach objętych procedurami uczeń ma obowiązek stosować się do poleceń **wszystkich pracowników** Szkoły.

II. EWAKUACJA W TRAKCIE LEKCJI I PRZERWY **– ZASADY POSTĘPOWANIA PO OGŁOSZENIU ALARMU W SZKOLE**

1. O ewakuacji decyduje Dyrektor, który po otrzymaniu meldunku od nauczyciela lub innej osoby zgłaszającej zagrożenie oraz rozpoznaniu sytuacji podejmuje decyzję o zawiadomieniu służb (Policja, Straż Pożarna) i ogłoszeniu alarmu.
2. Tylko w wypadku, gdy nastąpiło bezpośrednie zagrożenie życia, nauczyciel sam podejmuje decyzję o ewakuacji, nie czekając na ogłoszenie alarmu.
3. Sygnałem alarmu lokalnego w szkole są trzy sygnały dzwonka, (lub w przypadku braku prądu gwizdka, dzwonka ręcznego) trwające około 10 sekund każdy następujące bezpośrednio po sobie z jednoczesnym komunikatem słownym: ALARM! (rodzaj alarmu).

Uczniu, z chwilą ogłoszenia alarmu w Szkole:

1. Słuchaj i wykonuj dokładnie polecenia nauczyciela.
2. Bądź opanowany, nie ulegaj panice.
3. Po przerwaniu zajęć udaj się na miejsce zbiórki wraz z klasą drogą wskazywaną przez nauczyciela.
4. Pomagaj osobom słabszym.
5. Bezwzględnie podporządkowuj się osobom funkcyjnym.
6. Nie lekceważ zagrożenia, nawet wówczas, gdy nie zagraża ci bezpośrednio.

Procedura ewakuacji:

1. Po rozpoznaniu zagrożenia i dokonaniu oceny sytuacji nauczyciel decyduje o możliwej i najkrótszej drodze ewakuacji z budynku.
2. Uczniowie na polecenie nauczyciela ustawiają się w szeregu i w sposób zorganizowany kierują się do wskazanego wyjścia ewakuacyjnego.
3. Należy się poruszać po prawej stronie korytarzy i klatek schodowych, wykonując polecenia osób funkcyjnych.
4. Jeżeli alarm zostanie ogłoszony w czasie przerwy, uczniowie powinni skupić się wokół najbliższego stojącego nauczyciela.
5. Nauczyciele i uczniowie, którzy mają lekcje na wyższych kondygnacjach, schodzą po stwierdzeniu, że uczniowie niższych kondygnacji opuścili już budynek i drogi ewakuacyjne są już wolne.
6. Po opuszczeniu budynku uczniowie wraz z nauczycielem udają się na miejsce zbiórki.
7. Jeżeli alarm jest ogłoszony w czasie przerwy, to natychmiast udajemy się (jeżeli tylko nie zagraża to naszemu bezpieczeństwu) pod salę, gdzie mamy mieć zajęcia i stamtąd pod opieką nauczyciela postępujemy jak wyżej.
8. Zbiórka na placu alarmowym służy sprawdzeniu obecności uczniów klas i ustaleniu osób nieobecnych.

9. Aby ułatwić ewakuację osób z niepełnosprawnościami:

- 1) należy sporządzić listę uczniów z różnymi rodzajami niepełnosprawności,**
- 2) należy rozplanować zajęcia klas, w których uczą się osoby niepełnosprawne w taki sposób, by osoby te nie musiały przemieszczać się poza najniższą kondygnację naziemną budynku (przeważnie parter), należy przystosować drogi ewakuacyjne do poruszania się osób z różną niepełnosprawnością,**
- 3) należy wyznaczyć opiekuna osoby niepełnosprawnej na czas ewakuacji.**

Procedura wezwania służb ratowniczych powinna odbywać się zgodnie z poniższym schematem:

1. Wybranie numeru odpowiedniej służby i po zgłoszeniu się dyżurnego operatora danej służby podanie następujących informacji:
 - rodzaj stwierdzonego zagrożenia,
 - nazwę i adres szkoły,
 - imię i nazwisko oraz pełnioną funkcję,
 - telefon kontaktowy,
 - zrealizowane dotąd działania w reakcji na zagrożenie,
 - potwierdzenie przyjęcie zgłoszenia i zapisanie danych przyjmującego zgłoszenie.

2. O zagrożeniu należy bezzwłocznie poinformować odpowiednie służby:
 - Policja 997
 - Straż Pożarna 998
 - Pogotowie Ratunkowe 999
 - Europejski Telefon Alarmowy obowiązującym na terenie całej Unii Europejskiej 112
 - Pogotowie Energetyczne 991
 - Pogotowie Gazowe 992
 - Pogotowie Ciepłownicze 993
 - Pogotowie Wodno-Kanalizacyjne 994
 - Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego 987
 - Infolinia Policji (połączenie bezpłatne) 800 120 226.

III. ZESTAWIENIE SZKOLNYCH PROCEDUR:

1. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH ZACHOWANIA AGRESYWNEGO ZE STRONY UCZNIÓW LUB ZACHOWANIA PRZEMOCOWEGO ZE STRONY UCZNIÓW
2. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI STOSOWANIA CYBERPRZEMOCY
3. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI AGRESYWNEGO ZACHOWANIA PRACOWNIKA SZKOŁY WOBEC UCZNIA
4. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI POSIADANIA PRZEZ UCZNIA PRZEDMIOTÓW NIEDOZWOLONYCH NA TERENIE SZKOŁY
5. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI STWIERDZENIA DEWASTACJI MIENIA SZKOLNEGO I CUDZEJ WŁASNOŚCI
6. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU UZYSKANIA INFORMACJI, ŻE UCZEŃ, KTÓRY NIE UKOŃCZYŁ 18 LAT, UŻYWA ALKOHOLU LUB INNYCH ŚRODKÓW W CELU WPROWADZENIA SIĘ W STAN ODURZENIA BĄDŹ PRZEJAWIA INNE ZACHOWANIA ŚWIADCZĄCE O DEMORALIZACJI
7. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU, GDY PRACOWNIK SZKOŁY / NAUCZYCIEL PODEJRZEWA, ŻE NA TERENIE SZKOŁY ZNAJDUJE SIĘ UCZEŃ BĘDĄCY POD WPŁYWEM ALKOHOLU, NARKOTYKÓW LUB DOPALACZY
8. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PODEJRZENIA, ŻE UCZEŃ POSIADA PRZY SOBIE SUBSTANCJE PRZYPOMINAJĄCE NARKOTYK
9. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU STWIERDZENIA PALENIA TYTONIU I PAPIEROSÓW ELEKTRONICZNYCH PRZEZ UCZNIA
10. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU KRADZIEŻY
11. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZACHOWANIA UCZNIA UNIEMOŻLIWIAJĄCEGO PROWADZENIE LEKCJI
12. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU UŻYWANIA PRZEZ UCZNIA TELEFONU KOMÓRKOWEGO W SZKOLE
13. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI NARUSZENIA NIETYKALNOŚCI OSOBISTEJ NAUCZYCIELA LUB PRACOWNIKA SZKOŁY
14. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU UCZNIA, KTÓRY PODCZAS ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH OPUSZCZA TEREN SZKOŁY.
15. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI WYPADKU W SZKOLE LUB NA TERENIE SZKOŁY
16. PROCEDURA UDZIELANIA UCZNIOM PIERWSZEJ POMOCY PRZEDLEKARSKIEJ
17. PROCEDURA POSTĘPOWANIA, GDY UCZEŃ CHORY NA CUKRZYCĘ ZASŁABNIE LUB STRACI PRZYTOMNOŚĆ
18. PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC OSOBY „OBCEJ” ZNAJDUJACEJ SIĘ NA TERENIE SZKOŁY
19. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PRÓBY SAMOBÓJCZEJ UCZNIA NA TERENIE SZKOŁY.

20. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ŚMIERCI SAMOBÓJCZEJ UCZNIA DOKONANEJ NA TERENIE SZKOŁY
21. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ŚMIERCI SAMOBÓJCZEJ UCZNIA DOKONANEJ POZA SZKOŁĄ
22. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ŚMIERCI UCZNIA (ZA WYJĄTKIEM ŚMIERCI SAMOBÓJCZEJ)
23. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU NIELETNIEJ UCZENNICZY BĘDĄCEJ W CIĄŻY
24. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU POPEŁNIENIA PRZEZ UCZNIA PRZESTĘPSTWA Z KODEKSU KARNEGO
25. PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJI PRZESŁUCHANIA UCZNIA PRZEZ POLICJĘ
26. PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJI, GDY POLICJA DOKONUJE ZATRZYMANIA NIELETNIEGO SPRAWCY CZYNU KARALNEGO PRZEBYWAJĄCEGO NA ZAJĘCIACH W SZKOLE
27. PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK WYSTĄPIENIA PRZYPADKÓW PEDOFILII W SZKOLE
28. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI WYSTĄPIENIA PRZYPADKÓW NIEPOKOJĄCYCH ZACHOWAŃ SEKSUALNYCH UCZNIÓW W SZKOLE
29. WTARGNIĘCIE NAPASTNIKA (TERRORYSTY) DO SZKOŁY
30. PODŁOŻENIE ŁADUNKU WYBUCHOWEGO
31. PODŁOŻENIE PODEJRZANEGO PAKUNKU
32. PRZYPADEK SKAŻENIA CHEMICZNEGO LUB BIOLOGICZNEGO SZKOŁY
33. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA PRZEMOCY DOMOWEJ
34. PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA PRZEŻYĆ TRAUMATYCZNYCH UCZNIA
35. PROCEDURY W PRZYPADKU NARUSZEŃ ZASAD BEZPIECZEŃSTWA PODCZAS EDUKACJI ZDALNEJ

1. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH ZACHOWANIA AGRESYWNEGO ZE STRONY UCZNIÓW LUB ZACHOWANIA PRZEMOCOWEGO ZE STRONY UCZNIÓW

(np. celowe popchnięcie, kopnięcie, wyzywanie, stworzenie zagrożenia dla życia i zdrowia siebie lub innych, uszkodzenie ciała ciągle zastraszanie, zjawisko fali itp.)

Pracownik szkoły

1. **Zdecydowane przerwanie negatywnych zachowań sprawcy wobec ofiary.**
2. **Rozdzielenie stron.**
3. **Ustalenie granic:** niedopuszczenie do przejawów agresji wobec siebie jako osoby interweniującej.
4. **Ocena zagrożenia** i podjęcie decyzji o rodzaju dalszej interwencji.
5. **Rozmowa z uczniem** – zwrócenie uwagi na jego niewłaściwe zachowanie.
6. **Udzielenie pierwszej pomocy** ofierze zdarzenia i **zabezpieczenie miejsca zdarzenia.**
7. **Wezwanie pomocy medycznej** w razie konieczności.
8. Poinformowanie o zdarzeniu pedagoga/psychologa./Dyrektora/Wicedyrektora.
9. **Powiadomienie rodziców** sprawcy i ofiary zaistniałego zdarzenia.
10. **Rozmowa indywidualna** ze sprawcą zdarzenia w **obecności pedagoga/psychologa** – poinformowanie go o poważnym naruszeniu obowiązujących zasad oraz dalszym toku postępowania.
11. Udzielenie kary statutowej.

Dyrektor Szkoły/ Wicedyrektor

1. **Wezwanie rodziców** – powiadomienie ich o zaistniałym fakcie.
2. **Ustalenie okoliczności zdarzenia** – wysłuchanie stron.
3. W przypadku **poważnego wykroczenia** – **wezwanie Policji** i przeprowadzenie rozmowy z uczniem w obecności rodziców, wychowawcy.
4. Udzielenie kary statutowej.

2. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI STOSOWANIA CYBERPRZEMOCY

(pisanie obraźliwych sms-ów, dodawanie uciążliwych komentarzy na portalach internetowych, wysyłanie uwłaczających e-maili)

1. Ustalenie okoliczności zdarzenia:

- 1) Wszystkie przypadki przemocy, a więc także przemocy z wykorzystaniem mediów elektronicznych, powinny zostać właściwie zbadane, zarejestrowane i udokumentowane.
- 2) Jeśli wiedzę o zajściu posiada nauczyciel niebędący wychowawcą, powinien przekazać informację wychowawcy klasy, który informuje o fakcie pedagoga/ psychologa szkolnego i Dyrektora Szkoły/Wicedyrektora.
- 3) Pedagog/psycholog szkolny i Dyrektor / Wicedyrektor wspólnie z wychowawcą powinni dokonać analizy zdarzenia i zaplanować dalsze postępowanie.

2. Zabezpieczenie dowodów w postaci wydruków z komputera.

3. Identyfikacja sprawcy, jeśli jest nieznany.

4. Działania wobec sprawcy:

- 1) Rozmowa z uczniem-sprawcą przemocy o jego zachowaniu.
- 2) Powiadomienie rodziców sprawcy i omówienie z nimi zachowania dziecka.
- 3) Objęcie sprawcy opieką psychologiczno-pedagogiczną.
- 4) W przypadku upowszechniania przez sprawców treści nielegalnych (np. pornografii dziecięcej) zawiadomienie Policji o zdarzeniu.

5. Działania wobec ofiary cyberprzemocy:

- 1) Wsparcie psychiczne.
- 2) Poinformowanie, jak ma się zachować, aby zapewnić sobie poczucie bezpieczeństwa i nie doprowadzić do eskalacji prześladowania, poradzenie uczniowi, aby:
 - a) Nie utrzymywał kontaktu ze sprawcą, nie odpowiadał na maile, telefony itp.
 - b) Nie kasował dowodów: e-maili, sms-ów, mms-ów, zdjęć, filmów i przedstawił je osobie dorosłej.
 - c) Zastanowił się nad zmianą swoich danych kontaktowych w komunikatorach, zmianą adresu e-mail, numeru telefonu komórkowego itp.
 - d) Jeśli korzysta z komunikatora, to ustawił go tak, żeby nikt spoza listy kontaktów nie mógł się z nim połączyć.
- 3) Monitorowanie:
 - a) Po zakończeniu interwencji warto monitorować sytuację ucznia, sprawdzając, czy nie są wobec niego podejmowane dalsze działania przemocowe bądź odwetowe ze strony sprawcy.
 - b) Rodzice dziecka będącego ofiarą cyberprzemocy powinni być poinformowani o problemie i otrzymać wsparcie i pomoc ze strony Szkoły.

6. Chronienie świadków zgłaszających zdarzenie:

- 1) Ważne jest, by w wyniku interwencji nie narazić ich na zemstę i groźby ze strony sprawcy.
- 2) Niedopuszczalne jest konfrontowanie świadka ze sprawcą.

3. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI AGRESYWNEGO ZACHOWANIA PRACOWNIKA SZKOŁY WOBEC UCZNIA

(wyzwiska, szarpanie, uderzenie, zniszczenie lub zabranie mienia ucznia – z wyjątkiem przedmiotów niedozwolonych)

1. Na informacje ze strony ucznia lub wniosek jego rodzica bądź też pracownika Szkoły, Dyrektor Szkoły przeprowadza niezwłocznie postępowanie wyjaśniające ze stronami konfliktu.
2. W przypadku potwierdzenia się zarzutów Dyrektor Szkoły podejmuje postępowanie dyscyplinarne wobec pracownika i powiadamia odpowiednie organy.

4. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI POSIADANIA PRZEZ UCZNIA PRZEDMIOTÓW NIEDOZWOLONYCH NA TERENIE SZKOŁY

(ostre narzędzia, np. nóż, żyletka, kastet itp.)

Wszyscy pracownicy szkoły zobowiązani są do:

1. **Nakłaniania ucznia do oddania niebezpiecznego przedmiotu** (jeżeli uczeń odmawia oddania przedmiotu zabronionego należy go poinformować, że ma obowiązek oddać niebezpieczny przedmiot do depozytu).
2. **Powiadomienie wychowawcy klasy, pedagoga/ psychologa.**
3. **W przypadku dalszej odmowy** uczeń ponosi konsekwencje za złamanie regulaminu szkolnego. W przypadku, gdy użycie zabronionego przedmiotu może stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia, należy natychmiast powiadomić Dyrektora Szkoły i podjąć działania zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa innym uczniom - **odizolowanie ucznia.**
4. **Wezwanie rodziców** do Szkoły, powiadomienie o konsekwencjach czynu.
5. **Wezwanie Policji.**
6. **Rewizja** przeprowadzona przez **Policję** w obecności rodziców ucznia.
7. **Powiadomienie Kuratora Sądowego**, gdy uczeń jest pod jego opieką.
8. **Udzielenie kary statutowej.**

5. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI STWIERDZENIA DEWASTACJI MIENIA SZKOLNEGO I CUDZEJ WŁASNOŚCI

1. **Interwencja** – powstrzymanie sprawców.
2. W przypadku **braku możliwości ustalenia sprawcy/sprawców, rozmowa z wszystkimi osobami mogącymi się znajdować** w miejscu zdarzenia, podjęcie czynności mających na celu ustalenie sprawcy/sprawców.
3. **Wezwanie rodziców.**
4. W przypadku **dużej szkody** obligatoryjne **wezwanie Policji**.
5. **Wszczęcie procedur prawnych** mających na celu **wyciągnięcie konsekwencji materialnych** wobec rodziców sprawców lub odpracowanie szkody.
6. **Udzielenie kary statutowej.**

6. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU UZYSKANIA INFORMACJI, ŻE UCZEŃ, KTÓRY NIE UKOŃCZYŁ 18 LAT, UŻYWA ALKOHOLU LUB INNYCH ŚRODKÓW W CELU WPROWADZENIA SIĘ W STAN ODURZENIA BADŹ PRZEJAWIA INNE ZACHOWANIA ŚWIADCZĄCE O DEMORALIZACJI

Nauczyciel / pracownik Szkoły powinien podjąć następujące kroki:

- 1. Przekazuje** uzyskaną informację wychowawcy klasy.
- 2. Wychowawca informuje** o fakcie pedagoga/psychologa, **Dyrektora Szkoły / Wicedyrektora**.
- 3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców** (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z uczniem obecności jego rodziców. W przypadku potwierdzenia informacji zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
- 4. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do Szkoły**, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, **Dyrektor Szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji Sąd Rodzinny lub Policję (specjalistę ds. nieletnich)**.
- 5. W sytuacji**, gdy Szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem, itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, Dyrektor Szkoły powiadamia Sąd Rodzinny lub Policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

7. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU, GDY PRACOWNIK SZKOŁY / NAUCZYCIEL PODEJRZEWA, ŻE NA TERENIE SZKOŁY ZNAJDUJE SIĘ UCZEŃ BĘDĄCY POD WPLYWEM ALKOHOLU, NARKOTYKÓW LUB DOPALACZY

Nauczyciel / pracownik Szkoły powinien podjąć następujące kroki:

- 1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.**
- 2. W razie konieczności odizolowuje ucznia** od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego i stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
- 3. W sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia udziela pierwszej pomocy, wzywa Pogotowie Ratunkowe.**
- 4. Zawiadamia o tym fakcie pedagoga/psychologa, Dyrektora Szkoły / Wicedyrektora oraz rodziców/opiekunów**, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze Szkoły.
- 5. Wychowawca wzywa do Szkoły rodziców** (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z uczniem w obecności rodziców. Rodzice podpisują oświadczenie o odbiorze dziecka oraz o jego stanie (*Załącznik nr 1. Wzór oświadczenia.*).
- 6. Dyrektor Szkoły/Wicedyrektor zawiadamia najbliższą jednostkę Policji**, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu odmawiają przyjścia do Szkoły lub podpisania oświadczenia.
- 7. Jeżeli powtarzają się przypadki**, w których uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie Szkoły, to **Dyrektor Szkoły/Wicedyrektor ma obowiązek powiadomienia o tym Policji (specjalisty ds. nieletnich) lub Sądu Rodzinnego.**
- 8. Udzielenie kary statutowej.**

8. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PODEJRZENIA, ŻE UCZEŃ POSIADA PRZY SOBIE SUBSTANCJE PRZYPOMINAJĄCE NARKOTYK

1. **Powiadomienie pedagoga/psychologa i Dyrekcji Szkoły.**
2. **Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawcy, pedagoga, psychologa, Dyrekcji) ma prawo zażądać, aby uczeń przekazał mu podejrzaną substancję, pokazał zawartość torby itp.** Nauczycielowi nie ma prawa samodzielnie przeszukać odzieży ani torby ucznia – jest to czynność zastrzeżona dla Policji.
3. **Wezwanie Policji.**
4. W przypadku **oddania nauczycielowi przez ucznia podejrzanej substancji, Szkoła przekazuje ją niezwłocznie Policji.**
5. **Powiadomienie o zaistniałym fakcie rodziców/prawnych opiekunów ucznia i wezwanie do natychmiastowego stawienia w szkole lub miejscu przebywania ucznia.**
6. W przypadku, gdy **uczeń odmawia oddania substancji** – Policja w obecności rodziców ucznia przeprowadza rewizję.
7. **Wychowawca i Dyrektor Szkoły / Wicedyrektor przeprowadzają rozmowę z uczniem i jego rodzicami.**
8. **Udzielenie kary statutowej.**

9. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU STWIERDZENIA PALENIA TYTONIU I PAPIEROSÓW ELEKTRONICZNYCH PRZEZ UCZNIA

1. Zgłoszenie faktu wychowawcy klasy.
2. Wychowawca powiadamia o fakcie rodziców/prawnych opiekunów ucznia oraz Dyrekcję.
3. Rozmowa dyscyplinująca i profilaktyczna – powiadomienie ucznia w obecności rodziców o konsekwencjach zdrowotnych i prawnych palenia tytoniu i e-papierosów przez osoby niepełnoletnie.
4. Udzielenie kary statutowej i odpowiedni zapis w dzienniku elektronicznym.
5. W przypadku, gdy uczeń po raz kolejny pali tytoń lub e-papierosy podpisuje kontrakt w obecności rodziców, pedagoga/psychologa.
6. Jeśli uczeń nie przestrzega kontraktu, zostają wyciągnięte konsekwencje zgodnie z wytycznymi zawartymi w kontrakcie.

10. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU KRADZIEŻY

1. Próba ustalenia sprawcy kradzieży.
2. **Rozmowa wychowawcy z uczniem** celem ustalenia przyczyn kradzieży.
3. **Poinformowanie pedagoga/psychologa oraz Dyrektora Szkoły / Wicedyrektora** o zaistniałej sytuacji.
4. **Wezwanie do Szkoły rodziców ucznia** i przekazanie im informacji.
5. **Zobowiązanie ucznia do oddania skradzionej rzeczy** ewentualnie pokrycie kosztów skradzionego przedmiotu.
6. **W przypadku odmowy współpracy przez ucznia i rodziców powiadomienie Policji.**
7. Dalszy tok postępowania prowadzi Policja.
8. Udzielenie kary statutowej.

11. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZACHOWANIA UCZNIA UNIEMOŻLIWIAJĄCEGO PROWADZENIE LEKCJI

(wulgarne zachowania w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośne rozmowy, spacery po sali, brak reakcji na polecenia nauczyciela)

1. **Słowne zwrócenie uwagi przez nauczyciela** na niewłaściwe postępowanie ucznia.
2. **Próba uspokojenia** sytuacji w klasie.
3. W przypadku **konfliktu między uczniami**– **rozdzielenie stron**.
4. W przypadku, gdy nauczyciel prowadzący zajęcia nie może opanować sytuacji w klasie, kontaktuje się z pedagogiem /psychologiem i prosi o przyście do klasy.
5. **Pedagog/ psycholog szkolny zobowiązany jest udać się do wskazanej klasy i ustalić tożsamość przeszkadzających uczniów, a w razie konieczności do zabrania ich z sali lekcyjnej do swojego gabinetu lub w uzasadnionych przypadkach do gabinetu Dyrektora / Wicedyrektora.**
6. Pedagog / psycholog szkolny przeprowadza rozmowę z uczniami i ustala konsekwencje zachowania w zależności od popełnionego wykroczenia.
7. Jeżeli uczeń w sposób poważny naruszył zasady obowiązujące w szkole, wychowawca powiadamia rodziców ucznia o jego zachowaniu.
8. Jeżeli przyczyną zakłócania toku lekcji były przypadki określone w innych procedurach, należy postępować według tych procedur.

12. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU UŻYWANIA PRZEZ UCZNIA TELEFONU KOMÓRKOWEGO W SZKOLE

1. Uczeń nie może używać telefonu komórkowego w Szkole, chyba że uzyska na to zgodę nauczyciela.
2. W przypadku stwierdzenia używania przez ucznia telefonu komórkowego w Szkole, nauczyciel prosi o oddanie telefonu do depozytu w sekretariacie.
3. Zatrzymany w depozycie telefon może odebrać tylko rodzic lub prawny opiekun ucznia.
4. Jeżeli uczeń używający telefonu komórkowego nie odniesie go do depozytu, mimo że zostanie o to poproszony przez nauczyciela, otrzymuje naganę wychowawcy klasy oraz wpis w dzienniku elektronicznym. Ponadto o zdarzeniu informowani są rodzice ucznia.

13. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI NARUSZENIA NIETYKALNOŚCI OSOBISTEJ NAUCZYCIELA LUB PRACOWNIKA SZKOŁY

(obelżywe wyzwiska, groźby, przyczepianie karteczek, rzucanie przedmiotami, agresja fizyczna, zabranie przedmiotu należącego do nauczyciela lub pracownika Szkoły)

1. W przypadku naruszenia godności nauczyciela lub innego pracownika Szkoły przez ucznia lub inną osobę poszkodowany ma obowiązek zgłoszenia powyższego zdarzenia do Dyrektora Szkoły, a w przypadku jego nieobecności – do Wicedyrektora lub pedagoga/ psychologa szkolnego.
2. Dyrektor Szkoły/Wicedyrektor albo pedagog/psycholog, do którego wpłynęło takie zgłoszenie, przeprowadza z uczniem rozmowę wstępną, a następnie podejmuje następujące działania:
 - niezwłocznie informuje telefonicznie rodziców ucznia o zaistniałej sytuacji,
 - jeżeli uczeń ma Kuratora Sądowego, zostaje on także poinformowany o zaistniałych okolicznościach,
 - inicjuje spotkanie z uczniem i jego rodzicami, na którym uświadamia szkodliwość czynu,
 - udziela kary statutowej.
3. Jeżeli zdarzenie ma miejsce po raz kolejny, Szkoła kieruje pismo do Sądu Rodzinnego z prośbą o wgląd w sytuację rodzinną ucznia.
4. Poszkodowany nauczyciel lub pracownik Szkoły może powiadomić Policję o zaistniałej sytuacji.
5. W każdym przypadku należy sporządzić notatkę służbową dotyczącą zaistniałego zdarzenia.

14. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU UCZNIA, KTÓRY PODCZAS ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH OPUSZCZA TEREN SZKOŁY

I. Zamiar opuszczenia terenu szkoły:

1. Nauczyciel natychmiast reaguje na zamiar opuszczenia Szkoły przez ucznia.
2. Gdy uczeń zlekceważy zakaz, nauczyciel informuje wychowawcę klasy.
3. Wychowawca niezwłocznie zawiadamia rodziców i przeprowadza rozmowę dyscyplinującą oraz informuje o negatywnych konsekwencjach w przypadku powtórzenia się sytuacji.
4. Jeżeli uczeń ponownie złamie zakaz, wychowawca stosuje kary statutowe.

II. Ucieczka ucznia z lekcji:

1. Nauczyciel po sprawdzeniu listy obecności i stwierdzeniu, że nie ma na lekcji ucznia, który był obecny na poprzednich zajęciach, informuje o tym fakcie sekretarza Szkoły, ten natychmiast powiadamia pedagoga lub psychologa (w razie ich nieobecności Dyrektora Szkoły/Wicedyrektora)
2. Poinformowana osoba próbuje ustalić, czy uczeń przebywa na terenie Szkoły (gabinet pielęgniarki, biblioteka, szatnia, stołówka, toaleta) lub kontaktuje się z wychowawcą w celu ustalenia, czy nieobecny uczeń został zwolniony na prośbę rodziców.
3. Jeżeli nie można ustalić, gdzie przebywa nieobecny uczeń lub ustalono, że opuścił Szkołę bez wiedzy wychowawcy lub innego nauczyciela, sekretarz Szkoły/pedagog/psycholog, ewentualnie Dyrektor Szkoły/Wicedyrektor informują o zaistniałej sytuacji rodziców lub prawnych opiekunów dziecka.
4. W szczególnych sytuacjach, gdy uczniowi grozi niebezpieczeństwo, osoby wymienione powyżej informują Policję i rodziców/prawnych opiekunów ucznia.

III. Wagary:

W sytuacji, gdy wychowawca lub nauczyciel podejrzewa, że uczeń jest nieobecny w szkole z powodu wagarów:

1. Nauczyciel natychmiast kontaktuje się z wychowawcą.
2. Wychowawca natychmiast kontaktuje się z rodzicem.
3. Jeżeli podejrzenia się potwierdziły, po przyjeździe ucznia do Szkoły wychowawca przeprowadza z nim rozmowę i powiadamia pedagoga szkolnego, który przeprowadza z uczniem rozmowę motywującą, podejmuje inne środki oddziaływania wychowawczego. Pedagog szkolny przeprowadza rozmowę z rodzicami ucznia na temat prawnych konsekwencji niezrealizowania obowiązku szkolnego.
4. Jeżeli uczeń nadal wagaruje, pedagog informuje o tym fakcie Dyrektora Szkoły.
5. W przypadku braku pozytywnej reakcji należy wprowadzić kary statutowe.

15. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI WYPADKU W SZKOLE LUB NA TERENIE SZKOŁY

1. W KAŻDYM PRZYPADKU O ZDARZENIU NALEŻY POINFORMOWAĆ:

- Dyrektora Szkoły,
- rodziców (prawnych opiekunów) poszkodowanego,
- pracownika BHP.

2. Gdy uczeń ulegnie wypadkowi należy:

- 1) Zabezpieczyć miejsce zdarzenia (bezpieczeństwo własne i poszkodowanego).
- 2) Jeśli nauczyciel ma w tym czasie zajęcia z klasą, poprosić o nadzór nad swoimi uczniami nauczyciela uczącego w najbliższej sali lub innego pracownika Szkoły.
- 3) Zachować spokój, nie wpadać w panikę, rozpoznać stan poszkodowanego, aby właściwie udzielić pomocy.
- 4) Nie ruszać poszkodowanego bez wyraźnej potrzeby /ZAGROŻENIE URAZU KRĘGOSŁUPA/, w razie wystąpienia zagrożenia należy ewakuować poszkodowanego z miejsca wypadku.
- 5) Jeśli stwierdzisz, że sam nie potrafisz udzielić pierwszej pomocy, wezwać pielęgniarkę szkolną, innego pracownika Szkoły, który potrafi udzielić pomocy, Pogotowie Ratunkowe.
- 6) W razie wystąpienia zdarzenia, w którym jest kilku poszkodowanych, przestrzegać kolejności udzielania pomocy w zależności od rodzaju urazu:
 - a) tamowanie krwotoków,
 - b) poszkodowani w stanie szoku powypadkowego,
 - c) poszkodowani, którzy nie dają widocznych oznak życia /nieprzytomni, zatrzymanie oddychania i krążenia,
 - d) inne urazy w zależności od stopnia uszkodzenia ciała i rozległości obrażeń.
- 7) Bezwzględnie należy wezwać Pogotowie Ratunkowe w przypadkach:
 - a) utraty przytomności,
 - b) porażenia prądem,
 - c) braku oddechu, braku pracy serca,
 - d) krwotoku, zatrucia,
 - e) innych poważnych urazów.
- 8) W razie potrzeby rozpocząć zabiegi resuscytacyjne, kontynuować resuscytację do chwili przybycia lekarza.
- 9) Poszkodowanemu zapewnić spokój, odsunąć z otoczenia zbędne osoby, zapewnić poszkodowanemu ciepłe okrycie / koc termiczny.
- 10) W przypadku nagłego zachorowania ucznia: omdlenie, ból głowy, wymioty itp. oraz przy lekkich przypadkach (brak wyraźnych obrażeń, np. widoczne tylko lekkie zaczerwienienie, zadrapanie, lekkie skaleczenie), po udzieleniu pierwszej pomocy poszkodowanemu uczniowi, Dyrektor lub nauczyciel powiadamiając rodzic o zdarzeniu, ustala z nim:
 - a) potrzebę wezwania Pogotowia Ratunkowego,
 - b) potrzebę wcześniejszego przyjścia rodzica,
 - c) godzinę odbioru dziecka ze Szkoły w dniu zdarzenia.
- 11) Poszkodowanego z krwotokiem wolno tylko przenosić lub przewozić.
- 12) Uczniom nie należy podawać żadnych leków (możliwość uczulenia, nietolerancji).
- 13) Nie pozostawiać poszkodowanego bez opieki.

W CZASIE WYCIEZKI KIEROWNIK WYCIEZKI PODEJMUJE WSZELKIE DECYZJE.

KIEROWNIK WYCIEZKI POWINIEN ZADBAĆ O STOSOWNE UPOWAŻNIENIA OD OPIEKUNÓW PRAWNYCH UCZNIĄ.

16. PROCEDURA UDZIELANIA UCZNIOM PIERWSZEJ POMOCY PRZEDLEKARSKIEJ

Wytyczne ogólne:

1. Pomocy uczniom udziela wychowawca klasy, nauczyciel prowadzący zajęcia lub inny pracownik Szkoły.
2. Pierwsza pomoc przedlekarska w przypadku osób nieposiadających kwalifikacji medycznych ogranicza się do wykonania opatrunku, ułożenia ucznia w odpowiedniej pozycji, wykonania sztucznego oddychania oraz masażu serca, niedopuszczenia do sytuacji zagrożenia życia.
3. Podanie jakiegokolwiek doustnego środka farmakologicznego jest dopuszczalne tylko i wyłącznie na podstawie pisemnego upoważnienia rodzica (opiekuna prawnego) ucznia lub informacji od lekarza (w przypadku, gdy odpowiednia adnotacja znajduje się w dzienniku szkolnym, np. podanie inhalatora przy astmie).
4. W sytuacji udzielania pomocy przez nauczyciela prowadzącego w tym samym czasie zajęcia dydaktyczno - wychowawczo - opiekuńcze z większą grupą uczniów jest on zobowiązany do ustalenia opiekuna dla pozostałych uczniów. Pozostawienie reszty uczniów bez opieki jest niedopuszczalne!
5. W przypadku małej skuteczności udzielanej pomocy należy bezzwłocznie poinformować Dyrektora/Wicedyrektora. Dyrektor lub upoważniona przez niego osoba natychmiast powiadamia rodziców /opiekunów prawnych ucznia oraz, w razie konieczności, Pogotowie Ratunkowe.
6. Po przybyciu do Szkoły rodzice/opiekunowie prawni lub lekarz Pogotowia Ratunkowego przejmują odpowiedzialność za ucznia. Szkoła udziela tym osobom wszelkiej koniecznej pomocy.

PROCEDURA PRZYJMOWANIA LEKÓW PRZEZ UCZNIÓW PRZEBYWAJĄCYCH POD OPIEKĄ NAUCZYCIELI:

1. Rodzic/opiekun prawny jest zobowiązany przekazać do Szkoły informację na piśmie o rodzaju leku, dawce i godzinie przyjmowania, odpowiednia adnotacja umieszczona zostaje w dzienniku szkolnym.

**17. PROCEDURA POSTĘPOWANIA, GDY UCZEŃ JEST CHORY
NA CUKRZYCE, ASTME, EPILEPSJĘ I W TRAKCIE LEKCJI
NASTĄPI POGORSZENIE STANU ZDROWIA**

1. Pomoc w przypadku cukrzycy:

1) Niedocukrzenie (hipoglikemia):

- a) podać cukier, słodki napój,
- b) przy utracie przytomności wezwać Pogotowie Ratunkowe i powiadomić rodziców,
- c) przy utracie przytomności nie podawać nic do picia i jedzenia.

2) Zbyt wysoki poziom glukozy we krwi (hiperglikemia):

- a) zawiadomić rodziców,
- b) umożliwić uczniowi podanie insuliny oraz picie dużej ilości wody.

2. Pomoc w przypadku ataku astmy:

- 1) podać lek (wyłącznie na podstawie upoważnienia rodziców),
- 2) uspokoić chorego,
- 3) rozpiąć zbyt ciasną odzież,
- 4) otworzyć okna,
- 5) pomóc w przyjęciu pozycji najdogodniejszej dla ucznia (półsiedzącej),
- 6) zwrócić uwagę na oddech (ma być wolny i głęboki – oddychamy razem z uczniem),
- 7) wezwać specjalistyczną pomoc (karetkę), gdy objawy nie ustępują.

3. Pomoc w przypadku ataku padaczki:

- 1) chronić głowę,
- 2) zabezpieczyć miejsce, usuwamy niebezpieczne przedmioty,
- 3) nie wkładać nic do ust,
- 4) zapewnić spokój uczniowi,
- 5) wezwać Pogotowie Ratunkowe, gdy stan ucznia wyraźnie pogarsza się (atak trwa zbyt długo) lub gdy uznamy to za stosowne,
- 6) ułożyć ucznia na boku,
- 7) przykryć kocem.

**18. PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC OSOBY „OBCEJ” ZNAJDUJĄCEJ SIĘ
NA TERENIE SZKOŁY**

1. Ustalenie powodu obecności na terenie Szkoły.
2. W przypadku powstania wątpliwości lub ujawnienia niepokojących zachowań niezwłoczne poinformowanie Dyrektora Szkoły/Wicedyrektora i wspólne podjęcie mediacji w celu nakłonienia osoby do jasnego określenia przyczyny swojego pobytu lub też opuszczenia placówki.
3. W przypadkach drastycznych niezwłoczne powiadomienie Policji i jednoczesne podjęcie działania mającego na celu zabezpieczenie dzieci i pracowników przed skutkami zachowań tej osoby.

19. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PRÓBY SAMOBÓJCZEJ UCZNIA NA TERENIE SZKOŁY

1. Działania uprzedzające, zapobiegawcze:

- 1) omówienie problematyki na forum Rady Pedagogicznej,
- 2) upowszechnienie procedur przewidywania zamachów samobójczych,
- 3) monitorowanie stanu psychicznego uczniów, reagowanie na symptomy ostrego, chronicznego stresu, objawy depresji.

2. Działania interwencyjne:

- 1) ustalenie i potwierdzenie rodzaju zdarzenia,
- 2) niepozostawianie ucznia samego,
- 3) usunięcie wszystkiego, co może ułatwić realizację zamiaru,
- 4) przeprowadzenie ucznia w bezpieczne, ustronne miejsce,
- 5) zebranie informacji o okolicznościach zdarzenia,
- 6) wezwanie pomocy w razie potrzeby (Pogotowie, Policja, Straż),
- 7) zadbanie, żeby interwencja służb przebiegała dyskretnie,
- 8) towarzyszenie uczniowi,
- 9) zawiadomienie Dyrektora Szkoły – ten zawiadamia jednostkę sprawującą nadzór nad Szkołą,
- 10) dokonanie szybkiej oceny zagrożeń, np. wg klucza:
 - a) *ryzyko umiarkowane - np. uczeń mówi o samobójstwie, nie mówi, jak to robi, nie było wcześniejszych prób,*
 - b) *duże ryzyko - np. wystąpiły czynniki przedwypadkowe, uczeń mówi, jak to robi, były wcześniejsze próby,*
 - c) *ekstremalne ryzyko - np. wystąpiły wskaźniki przedwypadkowe, uczeń dokonał samookaleczenia, podjął próbę nieudanego zamachu samobójczego lub inne.*

3. Działania zagrażające zdrowiu lub życiu:

- 1) Nauczyciel zawiadamia Dyrektora Szkoły, wychowawcę i pedagoga szkolnego / psychologa, informuje o wynikach swojej oceny sytuacji (ryzyka), w razie potrzeby podejmuje niezwłocznie działania w celu ratowania życia i zdrowia poszkodowanego, a w szczególności wzywa odpowiednie służby oraz zapewnienia w miarę możliwości opiekę psychologa.
- 2) Wychowawca powiadamia rodziców/ opiekunów prawnych.
- 3) Dyrektor Szkoły dokonuje wyboru priorytetów i ustala strategię działania, uzależniając ją od oceny sytuacji, chroni ucznia oraz inne osoby przed zbędnymi czynnikami stresującymi (np. kontaktem z mediami, świadkami, itp.).

4. Działania naprawcze:

- 1) dokonanie diagnozy ryzyka ponowienia zamachu uwzględniając, że odratowana osoba ma nadal poważne kłopoty z radzeniem sobie z problemami życiowymi, bezwzględnie skonsultowanie dalszej strategii z PPP lub placówką opieki zdrowotnej,
- 2) podjęcie próby zmobilizowania rodziny, aby udzieliła wsparcia bliskiemu, zapewniła mu bezpieczeństwo, wzmocniła wzajemne więzi.

**20. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ŚMIERCI SAMOBÓJCZEJ UCZNIA
DOKONANEJ NA TERENIE SZKOŁY**

1. Dyrektor Szkoły/Wicedyrektor niezwłocznie kontaktuje się w sytuacji śmierci samobójczej dokonanej na terenie Szkoły z:
 - 1) służbami medycznymi,
 - 2) rodzicami ucznia,
 - 3) Policją, Prokuraturą,
 - 4) organem nadzoru pedagogicznego.
2. Dyrektor Szkoły/Wicedyrektor:
 - 1) powiadamia rodziców o zdarzeniu,
 - 2) organizuje i udziela pomocy służbom ratowniczym i Policji w przypadku ich działań,
 - 3) podejmuje decyzje o dalszej organizacji pracy Szkoły w danym dniu,
 - 4) organizuje interwencję grupową dla uczniów i nauczycieli.

21. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ŚMIERCI SAMOBÓJCZEJ UCZNIA DOKONANEJ POZA SZKOŁĄ

1. Dyrektor Szkoły / Wicedyrektor powiadamia nadzór pedagogiczny o zdarzeniu.
2. Dyrektor Szkoły / Wicedyrektor organizuje interwencję w środowisku rówieśniczym ucznia i nauczycieli.
3. Wychowawcy informację o śmierci ucznia przekazują na forum swoich klas, należy unikać informowania uczniów na forum Szkoły:
 - 1) przekazywany komunikat należy ograniczyć do minimum,
 - 2) należy nie dopuścić do doszukiwania się w tragicznym zdarzeniu sensacji, zbytniego rozgłosu,
 - 3) nie należy dopuścić do gloryfikowania zmarłego ucznia, ukazywania go jako męczennika, wzoru do naśladowania,
 - 4) nie wolno wspominać ani opisywać metody samobójstwa, a także miejsca, w którym je popełniono,
 - 5) należy unikać nadmiernych uproszczeń, lepiej podkreślać, że jest to skutek interakcji wielu czynników,
 - 6) na każdym kroku mocno podkreślać, że samobójstwo nie jest żadną metodą radzenia sobie z problemami osobistymi. Przypomnieć, do jakich osób lub instytucji uczniowie mogą i powinni zgłaszać się, gdy mają problemy, zarówno z nauką, jak i osobiste,
 - 7) przede wszystkim nie należy dopuścić, aby którykolwiek z uczniów utożsamiał się z samobójcą i poprzez pryzmat tragicznego zdarzenia widział sposób na rozwiązanie swoich problemów.

22. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ŚMIERCI UCZNIA (ZA WYJĄTKIEM ŚMIERCI SAMOBÓJCZEJ)

1. Działania uprzedzające:

- 1) omówienie procedury postępowania na forum Rady Pedagogicznej,
- 2) omówienie tematyki stresu, traumy, żałoby, reakcji typowych dla stresu pourazowego na forum Rady Pedagogicznej,

2. Działania interwencyjne:

- 1) poinformowanie nauczycieli, wychowawców,
- 2) poinformowanie zasady dyskusji z uczniami, uwzględniając elementy odreagowania - na godzinach wychowawczych, innych lekcjach,
- 3) poinformowanie uczniów na forum klasy, omówienie sytuacji przez wychowawcę na godzinach wychowawczych (we współpracy z pedagogiem /psychologiem),
- 4) stworzenie możliwości uczestniczenia w ceremoniach pogrzebowych.

3. Działania naprawcze:

- 1) ocena potrzeb - monitorowanie stanu psychicznego uczniów ze szczególnym uwzględnieniem reakcji stresu pourazowego, zwrócenie uwagi na uczniów, u których stwierdzony zostanie szczególnie ostry lub chroniczny przebieg reakcji,
- 2) konsultacja sytuacji z pedagogiem/psychologiem lub specjalistą z PPP.

23. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU NIELETNIEJ UCZENNICY BĘDĄCEJ W CIĄŻY

1. W przypadku podejrzenia ciąży u nieletniej uczennicy wychowawca lub inna osoba dorosła, do której dziewczynka ma zaufanie, przeprowadza z uczennicą dyskretny wywiad potwierdzający ewentualny jej odmienny stan. Wychowawca klasy lub inna osoba dorosła przeprowadza wstępną rozmowę z uczennicą, zapewniając jej wsparcie i bezpieczeństwo.
2. Po potwierdzeniu informacji, że uczennica jest w ciąży, wychowawca informuje o powyższym Dyrektora Szkoły / Wicedyrektora i pedagoga/psychologa szkolnego.
3. W przypadku uzasadnionych podejrzeń ciąży u nieletniej należy wezwać jej rodziców lub prawnych opiekunów w celu poinformowania o tym fakcie oraz o konieczności wizyty dziewczynki u lekarza ginekologa.
4. Jeżeli lekarz pisemnie potwierdzi ciążę dziewczynki, należy otoczyć uczennicę opieką i zgodnie z ustawą o ochronie płodu ludzkiego zapewnić niezbędną pomoc do ukończenia edukacji w Szkole.
5. Wychowawca klasy kieruje uczennicę oraz rodzica na spotkanie z pedagogiem/psychologiem szkolnym.
6. Pedagog/psycholog szkolny zapoznaje uczennicę będącą w ciąży z jej prawami, zapewniając jej dyskrecję i wsparcie.
7. W przypadku trudności materialno – bytowych pedagog/psycholog szkolny wskazuje uczennicy sposoby uzyskania pomocy finansowej (GOPS).
8. Każdy przypadek ciąży nieletniej poniżej 15 roku życia należy zgłosić do Prokuratury.

24. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU POPEŁNIENIA PRZEZ UCZNIA PRZESTĘPSTWA Z KODEKSU KARNEGO

1. Nauczyciel – świadek zdarzenia niezwłocznie powiadamia Dyrektora Szkoły / Wicedyrektora, pedagoga /psychologa szkolnego oraz wychowawcę.
2. Wychowawca ustala okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
3. Wychowawca przekazuje sprawcę (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) pod opiekę Dyrektora Szkoły / Wicedyrektora lub pedagoga/ psychologa.
4. Wychowawca informuje o zdarzeniu rodziców ucznia.
5. Dyrektor Szkoły / Wicedyrektor powiadamia Policję.

25. PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJI PRZESŁUCHANIA UCZNIA PRZEZ POLICJĘ

1. Funkcjonariusz Policji przedstawia Dyrektorowi Szkoły/Wicedyrektorowi powód przybycia i okazuje legitymację służbową.
2. Dyrektor Szkoły/Wicedyrektor ma prawo zapisać dane osobowe policjanta oraz numer jego legitymacji służbowej w celu sporządzenia własnej dokumentacji.
3. Policjant informuje Dyrektora Szkoły/ Wicedyrektora o przyczynie przesłuchania ucznia.
4. Jeżeli uczeń nie ma ukończonych 17 lat, a jest podejrzany o popełnienie czynu karalnego, przesłuchanie powinno odbywać się w obecności rodziców/opiekunów prawnych lub pedagoga szkolnego/psychologa szkolnego/wychowawcy lub innego nauczyciela placówki wskazanego przez Dyrekcję.
5. Pedagog /psycholog szkolny/wychowawca lub inna osoba wskazana przez Dyrekcję informuje rodziców/prawnych opiekunów ucznia informuje o zaistniałej sytuacji oraz prosi o przybycie. W przypadku niemożności przybycia rodziców/prawnych opiekunów uczeń jest przesłuchiwany w obecności pedagoga /psychologa szkolnego/wychowawcy lub innego nauczyciela placówki wskazanego przez Dyrekcję. W przypadku braku kontaktu telefonicznego sporządza pisemną informację i przesyła do miejsca ich zamieszkania.
6. W charakterze świadka Policja może przesłuchać każdego małoletniego bez względu na wiek i w takiej czynności nie jest konieczny udział rodziców. Jednakże należy zawsze poinformować rodziców/prawnych opiekunów o zaistniałej sytuacji. Ponadto w trakcie przesłuchania powinien być obecny pedagog szkolny/psycholog szkolny/wychowawca lub inny nauczyciel placówki wskazany przez Dyrekcję.
7. Pedagog/psycholog szkolny/wychowawca lub inna osoba wskazana przez Dyrekcję sprowadza nieletniego do gabinetu Dyrektora/pedagoga szkolnego, gdzie policjant informuje ucznia o przyczynach przybycia i czynnościach, jakie zostaną wykonane w związku ze sprawą, np. przesłuchanie, okazanie itp.
8. W przypadku konieczności przesłuchania ucznia na komisariacie oraz braku możliwości obecności rodziców/ opiekunów prawnych Dyrekcja wyznacza osobę, która będzie towarzyszyć uczniowi na komisariacie.
9. Zostaje sporządzona notatka służbowa, którą podpisuje policjant.

Każda dotycząca uczniów, wizyta policjantów w szkole powinna być wcześniej zasygnalizowana Dyrektorowi Szkoły lub uzgodniona z innym upoważnionym przez Dyrektora pracownikiem Szkoły.

**26. PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJI, GDY POLICJA DOKONUJE
ZATRZYMANIA NIELETNIEGO SPRAWCY CZYNU KARALNEGO
PRZEBYWAJĄCEGO NA ZAJĘCIACH W SZKOLE**

1. Aby dokonać zatrzymania ucznia, musi zaistnieć jedna z wymienionych niżej przesłanek:
 - 1) istnieje uzasadnione przypuszczenie, że uczeń popełnił przestępstwo,
 - 2) przeciwko uczniowi toczy się postępowanie karne, a Sąd lub Prokurator zarządzili jego przymusowe doprowadzenie (art. 247 kpk),
 - 3) uczeń jest świadkiem w procesie karnym, a organ prowadzący postępowanie (Policja, Prokurator, Sąd) zarządzi jego przymusowe doprowadzenie (art. 285 §2 kpk),
 - 4) zachodzi potrzeba umieszczenia dziecka w Policyjnej Izbie Dziecka,
 - 5) uczeń stwarza w sposób oczywisty bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego a także dla mienia (art.15 ust.1 pkt.3 Ustawy o Policji),
 - 6) uczeń w stanie nietrzeźwości swoim zachowaniem daje powód do zagrożenia lub znajduje się w okolicznościach zagrażających jego życiu lub zdrowiu innych osób.
2. Procedura postępowania w przypadku, gdy Policja dokonuje zatrzymania nieletniego sprawcy czynu karalnego przebywającego na zajęciach w szkole:
 - 1) Funkcjonariusz Policji przedstawia Dyrektorowi Szkoły/Wicedyrektorowi powód przybycia i okazuje legitymację służbową.
 - 2) Dyrektor Szkoły/Wicedyrektor ma prawo zapisać dane osobowe policjanta oraz numer jego legitymacji służbowej, w celu sporządzenia własnej dokumentacji.
 - 3) Policjant informuje Dyrektora Szkoły/Wicedyrektora o przyczynie zatrzymania ucznia.
 - 4) Pedagog /psycholog szkolny sprowadza nieletniego do gabinetu dyrektora, gdzie policjant informuje wymienionego o przyczynach przybycia i czynnościach, jakie zostaną wykonane w związku ze sprawą.
3. Zostaje sporządzona notatka służbowa, którą podpisuje policjant.

Każda dotycząca uczniów, wizyta policjantów w szkole powinna być wcześniej zasygnalizowana Dyrektorowi Szkoły lub uzgodniona z innym upoważnionym przez Dyrektora pracownikiem Szkoły.

27. PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK WYSTĄPIENIA PRZYPADKÓW PEDOFILII W SZKOLE

1. **Należy bezzwłocznie podjąć działania mające na celu powstrzymanie tego zjawiska:**
 - 1) po stwierdzeniu zagrożenia należy powiadomić Dyrektora oraz pedagoga/psychologa szkolnego,
 - 2) w przypadku potwierdzenia informacji o pojawianiu się osób obcych, zaczepiających uczniów, należy bezzwłocznie powiadomić najbliższą placówkę Policji,
 - 3) Dyrektor Szkoły winien przekazać pracownikom Szkoły informację o stwierdzonym zagrożeniu,
 - 4) wychowawcy klas oraz pedagogowie szkolni winni podjąć działania profilaktyczne wśród uczniów w celu wskazania potencjalnego zagrożenia oraz wskazania możliwych form przekazania informacji o osobach, które mogą stwarzać zagrożenie.
2. **Sposób działania:**
 - 1) w przypadku stwierdzenia, że uczeń był molestowany, bezzwłocznie powinni zostać powiadomieni rodzice/prawni opiekunowie ucznia oraz Policja w celu przeprowadzenia czynności sprawdzających, które umożliwią ustalenie sprawcy molestowania,
 - 2) wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny przeprowadza indywidualną rozmowę z uczniem (w obecności rodziców/prawnych opiekunów ustala przyczyny i okoliczności zdarzenia),
 - 3) Dyrektor winien wezwać do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia,
 - 4) wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny winien przeprowadzić rozmowę z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia sprawcy na temat zdarzenia,
 - 5) **Dyrektor Szkoły w porozumieniu z rodzicami/prawnymi opiekunami ustala** działania z udziałem psychologa dziecięcego lub pedagoga w celu zapewnienia opieki nad uczennicą/ucznem.

28. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI WYSTĄPIENIA PRZYPADKÓW NIEPOKOJĄCYCH ZACHOWAŃ SEKSUALNYCH UCZNIÓW W SZKOLE

1. Nauczyciel lub inny pracownik Szkoły powinien powiadomić wychowawcę klasy i/lub pedagoga/psychologa szkolnego o przypadkach niepokojących zachowań seksualnych uczniów w szkole, a jeżeli jest ich świadkiem, żąda od ucznia zaprzestania czynności i podejmuje z nim rozmowę wychowawczą.
2. W przypadku, gdy uczeń przekazuje nauczycielowi informację o niepokojących zachowaniach seksualnych, konieczne jest zapewnienie anonimowości w celu uniknięcia ewentualnych konsekwencji, które mogą być związane z przemocą wobec tego ucznia przez uczniów, którzy brali czynny udział w tego typu zachowaniach,
3. Wychowawca lub pedagog/ psycholog szkolny przeprowadza rozmowę z uczniem oraz informuje o zaistniałym zdarzeniu rodziców ucznia.
4. Jeżeli przeprowadzenie rozmowy z uczniem nie jest wystarczające dla zmiany jego zachowań, wychowawca, pedagog/psycholog szkolny przekazuje rodzicom informację o zachowaniu ich dziecka, zobowiązując ich jednocześnie do szczególnego nadzoru nad nim.
5. Wychowawca może wezwać rodziców/opiekunów prawnych ucznia do szkoły i przeprowadzić rozmowę z uczniem w ich obecności oraz ustalić z nimi dalsze wspólne zasady postępowania z dzieckiem.
6. W sytuacji, kiedy rodzice odmawiają współpracy lub nie reagują na wezwanie do pojawienia się w Szkole, gdy Szkoła wykorzysta dostępne jej metody oddziaływań wychowawczych i nie przynoszą one spodziewanych efektów, a zachowanie ucznia wskazuje na znaczny stopień demoralizacji (np. uprawianie nierzędu), Dyrektor Szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich lub Policję– Wydział ds. Nieletnich.
7. Gdy zachowanie ucznia może świadczyć o popełnieniu przez niego przestępstwa (np. gwałtu), pedagog/psycholog szkolny w porozumieniu z Dyrektorem Szkoły po uprzednim powiadomieniu o zajściu rodziców/opiekunów ucznia, zawiadamia najbliższą jednostkę Policji, która dalej postępuje zgodnie ze swoimi procedurami. Pedagog całe zdarzenie dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę.
8. Jeżeli postępowanie świadczące o demoralizacji przejawia uczeń, który ukończył 18 lat, a nie jest to udział w działalności grup przestępczych, czy popełnienie przestępstwa, to postępowanie nauczyciela powinno być określone przez Statut Szkoły.
9. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 § 2 Kodeksu karnego, Dyrektor Szkoły jako przedstawiciel instytucji jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym Prokuratora lub Policję.

29. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI WTARGNIĘCIA NAPASTNIKA (TERRORYSTY) DO SZKOŁY

Poniższe rekomendacje odnoszą się do niezbędnej reakcji nauczyciela i dotyczą sytuacji wtargnięcia napastnika z niebezpiecznym narzędziem lub bronią, który strzela do osób znajdujących się na korytarzu i w salach lekcyjnych, tzw. aktywny strzelec.

1. Jeżeli nie miałeś szansy na ucieczkę, ukryj się, zamknij drzwi na klucz (zabarykaduj się) - szybkie zamknięcie drzwi może uniemożliwić napastnikowi wejście do pomieszczenia i zabicie kolejnych osób.
2. Wycisz i uspokój uczniów - wszelkie dźwięki wydostające się z sal lekcyjnych mogą spowodować próbę wejścia napastnika do pomieszczenia lub ostrzelanie sali lekcyjnej przez drzwi czy ścianę.
3. Zaopiekuj się uczniami, którzy potrzebują pomocy - należy zwrócić szczególną uwagę na dzieci, które specyficznie reagują na stres i mogą mieć problemy z opanowaniem emocji.
4. Każ bezwzględnie wyciszyć, wyłączyć telefony - niespodziewane sygnały telefonów mogą zdradzić obecność osób wewnątrz zamkniętych pomieszczeń i zachęcić napastnika do wejścia.
5. Poinformuj Policję wysyłając informację tekstową - SMS o zaistniałej sytuacji

w przypadku wtargnięcia napastnika do Szkoły niezbędnym jest natychmiastowe przekazanie informacji Policji.

1. Zasłoń okno, zgaś światło - należy zaciemnić salę, aby utrudnić obserwację osób zabarykadowanych w salach lekcyjnych przez osoby współpracujące z napastnikami, a znajdujące się na zewnątrz obiektu szkolnego.
2. Nie przemieszczaj się - przemieszczanie się może powodować dźwięki lub cień, który może zostać zauważony przez napastników.
3. Stań poniżej linii okien, zejdź ze światła drzwi - przebywanie w świetle drzwi rzuca cień i może zostać zauważone przez napastników
4. Zejdź z linii strzału, połóż się na podłodze - z reguły napastnicy strzelają na wysokości około 1 do 1,5 m. Strzały z broni palnej bez problemu penetrują drzwi i mogą zabić osoby znajdujące się wewnątrz.
5. Jeżeli padną strzały, nie krzycz - napastnicy oddając na ślepo strzały przez zamknięte drzwi, chcą sprowokować krzyki przerażonych osób i upewnić się, czy w salach rzeczywiście nikogo nie ma.
6. Nie otwieraj nikomu drzwi - interweniujące oddziały Policji w przypadku takiej konieczności same otworzą drzwi. Napastnicy mogą zmusić osoby funkcyjne do przekazania komunikatu, który ma spowodować otwarcie drzwi.

W przypadku bezpośredniego kontaktu z napastnikami, którzy dążą do przejęcia kontroli nad szkołą:

1. Wykonuj bezwzględnie polecenia napastnika - wszelkie próby oporu mogą być uznane przez napastników jako akt agresji i zakończyć się śmiercią zakładników.
2. Na żądanie terrorystów oddaj im przedmioty osobiste, np. telefon - wszelkie próby oszukania napastników mogą zakończyć się śmiercią osoby oszukującej.

3. Poinformuj, że nie możesz wykonać jakiegoś polecenia - w takim przypadku ewentualne niewykonanie polecenia napastników nie zostanie potraktowane jako próba oporu.
4. Nie patrz terrorystom w oczy, unikaj kontaktu wzrokowego - w takiej sytuacji patrzenie w oczy może zostać uznane za akt prowokacji i agresji.
5. Nigdy nie odwracaj się plecami do napastnika - odwracanie plecami może zostać uznane jako akt agresji czy lekceważenia, utrudnia także orientację w sytuacji.
6. Nie zwracaj na siebie uwagi - niezwracanie na siebie uwagi może zwiększyć szansę na uratowanie życia w przypadku, gdy zamachowcy zdecydują się zabić kogoś dla przykładu.
7. Nie lekceważ napastnika i nie bądź agresywny - brak szacunku i agresja mogą zostać ukarane przez zamachowców.
8. Nie oszukuj terrorysty - oszustwo może zostać potraktowane jako brak szacunku czy agresja i zostać ukarane.
9. Uspokój uczniów, zawsze zwracaj się do nich po imieniu - zwracanie się do uczniów po imieniu pozwala na ich spersonalizowanie, co może spowodować lepsze ich traktowanie przez zamachowców.
10. Poinformuj napastnika o uczniach ze schorzeniami - wiedza ta w konsekwencji obniży agresję ze strony zamachowców wobec dzieci, których zachowanie odstaje od reszty.
11. Pytaj zawsze o pozwolenie, np. gdy chcesz się zwrócić do uczniów - każda aktywność podjęta bez zgody zamachowców może zostać potraktowana jako akt oporu czy agresji i w konsekwencji ukarana.
12. Zawsze korzystaj z dobrej woli terrorysty - nigdy nie wiadomo, kiedy kolejny raz będziemy mogli napić się czy zjeść posiłek.

W przypadku działań antyterrorystycznych podjętych przez Policję:

1. Nie uciekaj z miejsca zdarzenia, nie wykonuj gwałtownych ruchów – możesz zostać uznany za terrorystę - Policja w trakcie operacji odbijania zakładników nie jest w stanie odróżnić napastników od ofiar.
2. Nie próbuj pomagać służbom ratowniczym, dyskutować z nimi - próba pomocy siłom bezpieczeństwa bez ich wyraźnej zgody czy prośby może zostać potraktowana jako akt agresji.
3. Połóż się na podłodze, trzymaj ręce z otwartymi dłońmi najlepiej na wysokości głowy - taka pozycja pozwala widzieć ewentualne niebezpieczne narzędzia będące w posiadaniu zamachowców, którzy wtopili się w szeregi zakładników.
4. Słuchaj poleceń i instrukcji grupy antyterrorystycznej, poddawaj się jej działaniom - postawa taka ułatwia działania policji, a także identyfikację zamachowców, którzy próbują się wtopić w szeregi napastników.
5. Nie trzyj oczu w przypadku użycia gazów łzawiących - tarcie oczu tylko pogarsza skutki użycia gazu łzawiącego.
6. Pytaj o pozwolenie zaopiekowania się swoimi uczniami - wszelkie samowolne działania mogą zostać potraktowane jako akt agresji i mogą utrudnić akcję ratunkową.

7. Odpowiadaj na pytania funkcjonariuszy - Policja zbiera kluczowe informacje mające się przyczynić do skutecznej akcji uwolnienia zakładników i identyfikacji zamachowców.
8. Bądź przygotowany na traktowanie ciebie jako potencjalnego terrorysty dopóki twoja tożsamość nie zostanie potwierdzona - w pierwszej fazie operacji odbijania zakładników Policja nie jest w stanie odróżnić zakładników od napastników, którzy często próbują się wtapiać w tłum i uciec z miejsca ataku.
9. Po wydaniu polecenia wyjścia – opuść pomieszczenie jak najszybciej, oddal się we wskazanym kierunku - w przypadku interwencji sił bezpieczeństwa należy wykonać polecenia dokładnie tak, jak tego chcą siły interwencyjne.
10. Nie zatrzymuj się dla zabrania rzeczy osobistych, zawsze istnieje ryzyko wybuchu lub pożaru - najważniejsze jest uratowanie życia i zdrowia, a dopiero później ratowanie dóbr materialnych.

30. PODŁOŻENIE ŁADUNKU WYBUCHOWEGO

1. Prowadząc rozmowę z osobą informującą o podłożeniu ładunku wybuchowego, zapamiętaj jak największą ilość szczegółów - uzyskane informacje/szczegóły mogą być istotne dla Policji dla identyfikacji sprawcy alarmu.
2. Zapisz natychmiast wszystkie uzyskane lub zapamiętane informacje - w przypadku stresującej sytuacji po pewnym czasie możesz mieć problemy z przypomnieniem sobie istotnych informacji.
3. Poinformuj niezwłocznie o otrzymaniu zgłoszenia osobę odpowiedzialną w Szkole za uruchomienie procedury - osoba odpowiedzialna może zarządzić ewakuację całości personelu Szkoły.
4. Po usłyszeniu sygnału o podłożeniu ładunku wybuchowego rozpocznij ewakuację zgodnie z planem ewakuacji - ewakuacja musi być rozpoczęta niezwłocznie po ogłoszeniu odpowiedniego sygnału. Ma ona na celu ochronę personelu przed skutkami ewentualnej eksplozji ładunku.
5. Nie używaj telefonu komórkowego - eksplozja ładunku może zostać zainicjowana falami emitowanymi przez telefon komórkowy.
6. Sprawdź, jeżeli możesz, czy w klasie pozostały przedmioty, które nie należą do jej wyposażenia - stwierdzenie obecności nieznanego przedmiotu w klasie może przyspieszyć akcję Policji i zminimalizować skutki ewentualnej eksplozji.
7. Bezwzględnie wykonuj polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy służb - w trakcie uruchomienia procedury niezbędna jest dyscyplina i niezwłoczne wykonywanie wszystkich poleceń osoby kierującej sytuacją kryzysową.
8. W miejscu ewakuacji policz wszystkie dzieci i poinformuj osobę odpowiedzialną za kierowanie działaniami kryzysowymi - szybkie sprawdzenie obecności wszystkich dzieci, ułatwi zakończenie ewakuacji całości personelu Szkoły.
9. Poinformuj rodziców o miejscu odbioru dzieci i drodze dojazdu - informacja ta pozwoli rodzicom na sprawny odbiór dzieci i nie spowoduje blokowania dróg ewakuacyjnych.

31. PODŁOŻENIE PODEJRZANEGO PAKUNKU

1. Odizoluj miejsce znajdowania się podejrzanego pakunku - należy założyć, że podejrzaný pakunek jest ładunkiem wybuchowym, dopóki taka ewentualność nie zostanie wykluczona.
2. Nie dotykaj, nie otwieraj i nie przesuwaj podejrzanego pakunku - w przypadku ładunku wybuchowego może on eksplodować w trakcie próby manipulowania.
3. Okryj pakunek w przypadku stwierdzenia wydobywania się z niego innej substancji (tylko jeżeli czas na to pozwala) - okrycie pakunku w przypadku wycieku nieznanej substancji może ograniczyć rozprzestrzenianie się substancji.
4. Poinformuj o stwierdzeniu pakunku osobę odpowiedzialną za uruchomienie procedury - osoba odpowiedzialna może zarządzić ewakuację całości personelu Szkoły.
5. Po usłyszeniu sygnału o podłożeniu ładunku wybuchowego rozpocznij ewakuację zgodnie z planem ewakuacji - ewakuacja musi być rozpoczęta niezwłocznie po ogłoszeniu odpowiedniego sygnału. Ewakuacja ma na celu ochronę personelu przed skutkami ewentualnej eksplozji ładunku.
6. Nie używaj telefonu komórkowego - eksplozja ładunku może zostać zainicjowana falami emitowanymi przez telefon komórkowy.
7. Bezwzględnie wykonuj polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy służb - w trakcie uruchomienia procedury niezbędna jest dyscyplina i niezwłoczne wykonywanie wszystkich poleceń osoby kierującej sytuacją kryzysową.
8. W miejscu ewakuacji policz wszystkie dzieci i poinformuj osobę odpowiedzialną za kierowanie działaniami kryzysowymi - szybkie sprawdzenie obecności wszystkich dzieci, ułatwi zakończenie ewakuacji całości personelu Szkoły.
9. Poinformuj rodziców o miejscu odbioru dzieci i drodze dojazdu - informacja ta pozwoli rodzicom na sprawny odbiór dzieci i nie spowoduje blokowania dróg ewakuacyjnych.

**32. PRZYPADEK SKAŻENIA CHEMICZNEGO LUB BIOLOGICZNEGO SZKOŁY
LUB INFORMACJA O MOŻLIWYM SKAŻENIU SUBSTANCJĄ CHEMICZNĄ
/BIOLOGICZNĄ - NP. TELEFON O ZAMIARZE ATAKU**

1. Należy zaalarmować wszystkich przebywających na terenie Szkoły, a osoby przebywające na zewnątrz ewakuować do budynku Szkoły, przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru.
2. Natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby - Policję, Straż Pożarną, Pogotowie Ratunkowe, kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego ataku.
3. W budynku - szkole, należy zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację.
4. W miarę możliwości należy gromadzić podręczne środki ratownicze i odtrutki - maski pyłowe, gazę, watę, kwas octowy, sok cytrynowy, oliwę jadalną, wodę, wodę utlenioną, mydło, olej parafinowy, środki pobudzające krążenie, spirytus do zmywania skóry.
5. Należy przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środka biologicznego lub chemicznych do wnętrza pomieszczeń częsta zmiana tamponu lub nawilżanie go wodą zabezpiecza przed nadmiernym pochłanianiem substancji.
6. Należy powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku.
7. Do chwili odwołania alarmu lub zarządzenia ewakuacji nie wolno opuszczać uszczelnionych pomieszczeń, przebywać w pobliżu okien i innych otworów wentylacyjnych.
8. Należy oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

33. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA PRZEMOCY DOMOWEJ

1. Porozmawiać z ofiarą przemocy.
2. Zawiadomić: wychowawcę klasy, pedagoga, Dyrektora Szkoły.
3. Rozmowa pedagoga o charakterze wyjaśniająco - wspierającym z uczniem.
4. Wypełnić Niebieską Kartę.
5. Dokonać oględzin ciała dziecka (pielęgniarka szkolna). Jeżeli są widoczne ślady pobicia na ciele Dyrektor wyznacza osobę, która razem z uczniem uda się do przychodni w celu uzyskania zaświadczenia lekarskiego o stanie zdrowia.
6. Powiadomić: Policję, Ośrodek Pomocy Społecznej, Sąd Rodzinny.
7. W razie potrzeby wezwać Policję w celu odseparowania dziecka od sprawców.
8. Udzielić ofierze wsparcia i pomocy psychologicznej.
9. Sporządzić szczegółową notatkę z przeprowadzonych działań.

**34. PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA PRZEŻYĆ
TRAUMATYCZNYCH UCZNIA**

1. Porozmawiać z uczniem.
2. Zawiadomić: wychowawcę klasy, pedagoga/psychologa, Dyrektora/Wicedyrektora Szkoły.
3. Udzielić uczniowi wsparcia i pomocy psychologicznej.
4. Sporządzić szczegółową notatkę z przeprowadzonych działań.

DYREKTOR
Szkoły Podstawowej
im. Jana Pawła II w Lipce
Ewa Polańska-Ciechanowska
mgr Ewa Polańska-Ciechanowska

35. PROCEDURY W PRZYPADKU NARUSZEŃ ZASAD BEZPIECZEŃSTWA PODCZAS EDUKACJI ZDALNEJ

1. Przemoc rówieśnicza lub cyberprzemoc wobec nauczyciela:

- Uczniowie powinni pamiętać, że zasady, które obowiązują w szkole są nadal aktualne (definicja przemocy rówieśniczej online, przykłady negatywnych zachowań, szkolne procedury),
- w sytuacji pojawienia się przypadków przemocy interwencję podejmują kolejno nauczyciel przedmiotu, wychowawca, pedagog/psycholog, dyrektor
- w sytuacjach szczególnie niebezpiecznych należy włączyć do działań interwencyjnych administratora platformy edukacyjnej.

2. Narażenie na szkodliwe zjawiska w internecie, przemoc rówieśnicza:

- zachowania takie jak wykluczanie innych, wyśmiewanie, podszywanie się pod kogoś, przerabianie zdjęć są **przemocą rówieśniczą** i grożą za nie konsekwencje prawne,
- ofiary tych zachowań lub świadkowie winni zgłaszać wszystkie przypadki rodzicom, nauczycielom albo innym zaufanym osobom,
- dostępne jest także korzystanie ze wsparcia telefonu zaufania dla dzieci i młodzieży nr tel. **116 111** (numer jest bezpłatny) lub strony internetowej **116111.pl**

3. Znieważenie nauczyciela podczas lekcji:

- w przypadku wystąpienia problemu z publikowanymi treściami (np. obraźliwymi treściami lub publikacją patotreści), należy niezwłocznie zrobić zrzuty (print screeny) ekranu pokazujące, kto publikuje te materiały oraz poinformować o tym dyrektora szkoły, które podejmuje działania prawne